

VERSLAG SBNN PROGRAMMA 2014-2015

Eindversie 10 oktober 2015.

Inhoudsopgave:

1. Inleiding	blz 2
2. Werking in Nederland	blz 2
2.1. Bestuur SBNN	blz.2
2.2. Inkomsten Nederland	blz 3
2.3. Kosten Nederland	blz 4
2.4 . Financieel overzicht werking Nederland	blz 4
3. Projecten in Kenia	blz 6
3.1. Overhead	blz 6
3.2. Kwaliteitsprojecten	blz 9
3.3. Infrastructuur	blz 12
3.4. Overige	blz 16
3.5. Financieel overzicht werking Kenia	blz 16
4. Samenvatting & conclusie 2014	blz 17

1. Inleiding

De Stichting Buru Nyakwere Nederland (SBNN) zet zich sedert 2004 in voor het gebied rondom het Keniaanse dorp Nyakwere, meer bepaald de gehele onderwijsdivisie West-Nyakach, in het westen van Kenia, nabij het Victoriameer.

In 2014 en 2015 had SBNN een begroting van 72.411 euro (8.110,000 KES) voor projecten. De lokale partner, SBNN Kenya moest voorzien in 370.000 KES in 2014 en 1.350,000 KES, zodat er in totaal voor bijna 10 miljoen KES (9.830,000 KES) aan projecten was voorzien. Alle projecten werden net zoals voorgaande jaren ter plaatse onder toezicht van het stichtingsbestuur en in nauwe samenwerking met de lokale gemeenschap, SBNN Kenya, de diverse schoolcomités en het Keniaanse Ministerie van Onderwijs uitgevoerd. Een overzicht van de in 2014 en 2015 uitgevoerde projecten is terug te vinden in Hoofdstuk 3.

Uiteraard werden in Nederland weer fondsen geworven om de projecten te kunnen uitvoeren. Zie hiervoor hoofdstuk 2. Op bestuurlijk vlak verliep alles rustig en de in 2011 ingezette verzelfstandiging van de lokale partner SBNN-Kenya werd verder gezet.

2. Werking in Nederland

De werking van SBNN in Nederland is grotendeels gebaseerd op enerzijds voorlichting over de projecten en leefomstandigheden in Kenia en anderzijds de fondsenwerving voor de SBNN projecten aldaar.

2.1. Bestuur SBNN

SBNN werd op 18 mei 2004 in Hulst opgericht. Sindsdien heeft zij vele kleine en grote projecten uitgevoerd in West-Nyakach. In 2004 werd gestart met de steun aan 2 basisscholen, de Nyakwere PS en de Sango Buru PS. Op dit moment bouwt SBNN aan de toekomst van de ongeveer 10.000 kinderen van 28 basisscholen. Qua infrastructuur heeft de stichting tot doel dat elke van de 28 publieke lagere scholen in zijn werkgebied in 2015 over minstens 8 permanente klaslokalen en 2 volwaardige kleuterklassen beschikt. Andere speerpunten van SBNN zijn schoon drinkwater, strijd tegen HIV, sanitair en hygiëne.

SBNN ontvangt donaties van zowel individuen en organisaties. Daarmee heeft SBNN de afgelopen jaren vele infrastructurele projecten gedaan in de scholen, zoals de bouw, renovatie en afwerking van klaslokalen, bouw van toiletten, aanleg van watertanks etc. Sinds een aantal jaren zet SBNN zich ook in voor verbetering van de kwaliteit van het onderwijs door training van leerkrachten en leden van de schoolbesturen. Vorig jaar werd in het werkgebied van SBNN daarom een leercentrum gebouwd.

Reeds meerdere jaren wordt SBNN in haar werk gesteund door Impulsis, het loket voor ontwikkelingssamenwerking in Nederland. Naast advisering staat Impulsis in voor een deel van het benodigde budget. Reeds meerdere jaren achtereen steunen zij onze infrastructurele projecten, sportcompetitie, de onderwijskundige activiteiten, de kwaliteitsprojecten en alle trainingsactiviteiten. Concreet houdt dit in dat zij in staan voor 1/3 van de benodigde fondsen voor de projecten. In 2014 ontving SBNN de goedkeuring van haar aan Impulsis gegeven verantwoording over het programma 2012-2013. Er werd voor die programmaperiode een accountantsverklaring afgegeven.

In 2014 en 2015 is het bestuur van SBNN, bestaande uit 4 personen, ongewijzigd gebleven:

- Dirk Van Bunder, toegetreden tot bestuur bij oprichting: functie=penningmeester.
- Ludi Aerts, toegetreden tot het bestuur op 24 januari 2013: functie = voorzitter.
- Piet van Hauten, toegetreden op 24 januari 2013: functie = vice-voorzitter
- Henda Khemaja , toegetreden op 24 januari 2013; functie = secretaris

Het bestuur kwam in 2014 vier keer bij elkaar; namelijk op 4 februari, 2 juli , 15 september en 15 december 2014.

In 2015 kwam het bestuur tot nu toe drie keer bij elkaar: 8 april 2015, 22 juli 2015, 15 oktober 2015.

De eind 2011 uit de lucht gehaalde SBNN website en het daaraan gekoppelde emailadres, werd in 2013 terug op het internet geplaatst. De website is bereikbaar op www.sbnn.nl. SBNN is te bereiken via info@sbnn.nl en sbnnkenya@gmail.com.

Het nieuwe bestuur zet in op de verantwoordelijkheid en inspanningen van de lokale partner. SBNN heeft er bewust voor gekozen om te werken vanuit de lokale structuur gereguleerd door de Keniaanse overheid en van daaruit hulp te bieden. Dit met name om te vermijden dat er parallelle structuren ontstaan die mogelijk conflicteren met de bestaande en gehanteerde onderwijssystemen. SBNN is van mening dat daardoor de hulp het best tot zijn recht komt, het meest duurzaam zal zijn en samenwerking (met lokale partners) bevordert. Ook speelt het daarmee in op een gewijzigde houding van de Kenianen, die een meer eigen en zelfstandige koers willen varen met minder dictaat vanuit het Westen. SBNN speelt daarom meer een ondersteunende en regiserende rol ten dienste van SBNN Kenya en helpt hen met name in het vinden van sponsors voor specifieke projecten.

Dat wil niet zeggen dat SBNN niet actief is in Nederland. Sensibilisering, voorlichting en fondsenwerving worden nog altijd gedaan. De activiteiten in Nederland maken de werking in Kenia immers mogelijk. SBNN krijgt daarbij de hulp van vele partners en sympathisanten. Daarbij dient opgemerkt dat SBNN geen personele of overheadkosten heeft, zoals vliegtuigtickets, visumkosten, verblijfkosten, etc. De werkingskosten bedragen sinds de start van SBNN minder dan 1,5% van de inkomsten.

2.2. Inkomsten Nederland

Om haar doelstelling te bereiken, zamelde SBNN in 2014 en 2015 financiële middelen in. Er wordt daarbij samengewerkt met diverse organisaties.

In 2014 en 2015 kreeg SBNN steun in de vorm van donaties van:

-Heijmerink Reith Stichting t.w.v €15000 (€7.500,- in 2014 en €7.500 in 2015 – projecten hoofdstuk 3)

-Stichting Pelgrimshoeve t.w.v. € 1.500,- in 2014 (bouw klaslokaal Ombugo PS – zie hoofdstuk 3) en €1.000,- in 2015 voor de bouw van een waslokaal voor de small home voor gehandicapte kinderen in Abwao PS
-Een stichting die niet bekend wil worden storte in 2014 €1.000 euro voor de bouw van deze klas bij Ombugo PS. Dezelfde stichting gaf in 2015 €714,- voor het plaatsen van dak op een nieuwe klas in Ombugo PS.

-Marthe van Rijswijk Foundation t.w.v. € 15.559 voor diverse projecten (7.559,- in 2014 en €8.000,- in 2015. (voor diverse projecten- zie hoofdstuk 3)

-Dr. Hofsteestichting t.w.v € 2.200,- (bouw kleuterlokaal in Rachier PS in 2015)

-De Lijn in Waterloop t.w.v € 6.000,- (voor WSH-projecten, zie hoofdstuk 3)

In totaal werd via partners in 2014 €19.759,- verkregen. In 2015 was dat €23.214,-

Andere partners van SBNN zijn de gemeente Hulst, NCDO, Provincie Zeeland, Rabobank (Share4more & Stimuleringsfonds), Biblionef, Read to Grow, Stichting het Graalhuis, Derde Wereld Fonds Atos Origin, Goede Doelenwinkeltje en Stichting Bouw voor Bouw en Vereniging Trein 8.28 H.I.J.S.M.

Met eigen acties (o.a quiz en verkoop keniaanse spulletjes) werd in 2014 € 2093,- verdiend. Dat is een verdrievoudiging ten opzichte van 2013, toen de opbrengsten wat minder waren omdat het bestuur toen pas aantrad. In 2015 werd tot nu toe €1198,- euro verdiend. Daar zal naar schatting nog 600/700 euro bijkomen voor een najaarsactie. In 2015 zal dus ook ongeveer 2000 euro opgehaald worden door SBNN uit eigen acties.

Belangrijkste partner van SBNN is al jaren Impulsis/Edukans. Eind 2013 kreeg SBNN van Impulsis voor de uitvoering van haar Actieplan 2014/2015 de officiële beschikking. Impulsis stelde voor de uitvoering van de projecten in 2014 €13.631—beschikbaar op een totaal van €40.893,-. In 2015 was dat €10.506,- op een totaal van €31.518,-.

	Bijdrage SBNN	Bijdrage Impulsis	Totaal
2013/2014	€6667,-	€3333,-	€10000,-
2014	€8000,-	€4000,-	€12000,-
2014/2015	€11950,-	€5975,-	€17925,-
2015	€9700,-	€4850,-	€14550,-
2015	€8000,-	€4000,-	€12000,-
Nederland	€391,-	0,-	€391,-
Totaal	€44708,-	€22158,-	€66866,-
Aqua for All	6000,-	--	€72866,-

In 2014 gaf Edukans / Impulsis in totaal dus € 13.308,-- op een totaal van € 39.924,-- aan projecten van SBNN. In 2015 was dat €8850,-. De laatste bijdrage om het totale bedrag te bereiken was een donatie van de Lijn in Waterloop. Omdat deze reeds verdubbeld werd door Aqua for All kon deze niet meer voor verdubbeling aan Edukans worden aangeboden.

De wijze waarop Impulsis het werk van SBNN ondersteunt is bijzonder waardevol en zeker niet enkel op financieel gebied. De steun & adviezen van Impulsis dragen bij aan de capaciteitsopbouw van SBNN én haar lokale partners.

2.3. Kosten Nederland

De bankkosten voor de rekening van de stichting bij de Rabobank Hulst bedroegen door een aantal kortingen van de bank in 2014 slechts €29,47,-. In 2015 werden door een fusie van de banken deze kortingen niet meer verkregen en stegen de bankkosten naar €62,12-. Op uitzondering van €10,74- aan portkosten in 2015 werden de secretariaatskosten en overige kleine werkingskosten betaald door de bestuurleden. De door Impulsis verplichte accountantscontrole voor het programma 2012-2013 (zie 2.1) kostte SBNN €952,50,-- in 2014.

Er waren in 2014 en 2015 geen kosten voor Kamer van Koophandel. Voor het abonnement op de website werd zowel als in 2014 als in 2015 €39,95- betaald. De totale werkingskosten in Nederland bedroegen in 2014 met name door de accountantscontrole derhalve behoorlijk meer dan in 2013: € 1021,92,--. Spijtig dat onze extra opbrengsten uit eigen acties opgaan aan deze controle en niet besteed kunnen worden voor nuttige projecten in West-Nyakach. In 2015 was er geen accountantscontrole en bleven onze werkingskosten beperkt tot €110,81-.

Daarnaast werden een paar zaken (meest voor het sportprogramma) in Kenia gekocht t.w.v. €, - 826,99- (shirts, medailles, pennen) in 2014 en t.w.v. €364,32-. Zie ook hoofdstuk 3.

2.4. Financieel overzicht 2014-2015 werking Nederland

Bovenstaand trof u een overzicht van de verkregen subsidies, een overzicht van donaties en een opsomming van de acties en activiteiten in 2014 en 2015.

De balans op de lopende rekening van SBNN was bij afronding van het jaar 2013 € 30,12-. Het saldo op de spaarrekening van SBNN was op 31 december 2013 €173,88,-. Aan rente werd op 1 januari 2014 een bedrag ad. €36,64 - ontvangen. In het jaar 2014 genereerde SBNN via de subsidies, donaties en eigen acties in totaal het bedrag ad. €21.852,36- (zie 2.2). Aan werkingskosten werd €1021,92- - betaald (accountant, website en bankkosten). Voor de aankoop van materiaal voor Kenia werd in totaal €826,99- besteed.

De balans op de lopende rekening van SBNN was bij afronding van het jaar 2014 € 2242,07-. Het saldo op de spaarrekening van SBNN was op 31 december 2013 €17005,52,-.

Verklaring voor dit hoge bedrag is dat dit geld voor 2014 niet werd doorgestort naar Kenia werd omwille van de lage eurokoers beslist om het geld even te laten staan. Vandaar de grote balansverschillen. Er werden voor de uitvoering van de projecten gelden van SBNN Kenia aangewend. Deze zijn na overstorting naar Kenia in 2015 netjes terugbetaald.

Aan rente werd op 1 januari 2015 een bedrag ad. € 42,54,- ontvangen.

In het jaar 2015 genereerde SBNN via de subsidies, donaties en eigen acties in totaal het bedrag ad. €25.212,- (zie 2.2). Aan werkingskosten werd €110,81,- betaald (website en bankkosten).

Voor de aankoop van materiaal voor Kenia werd in 2015 totaal €364,32- besteed.

Alle in Nederland gegenereerde geld werd en wordt in Kenia ingezet voor diverse projecten (zie hoofdstuk 3).

Baten 2014		Lasten 2014	
Rente op spaarrekening	€ 36,64	Storting naar Kenia	€ 21.200,--
Heijmerink Reith Stichting	€ 7.500,--	Overige kosten (voor Kenia)	826,99
Stichting Pelgrimshoeve	€ 1.500,--	Kosten accountant	€952,50
Marthe van Rijswijk Foundation	€ 7.559,--	Bankkosten	€29,47
Stichting X	€1.000,--	Website	€39,95
dr. Hofsteestichting	€ 2.200,--		
Edukans/Impulsis	€ 13.308,50		
Storting SBNN via Edukans	6.667,-		
Eigen acties	€ 2.093,36		
Donaties	€228,--		
TOTAAL	€42.092,50	TOTAAL	€23.048,91,-

BALANS REKENINGEN

2014		2014	
Stand lopende rekening 1 januari	€ 30,12	Saldo spaarrekening 31 decemb.	17005,52
Stand spaarrekening 1 januari	€ 173,88	Saldo lopende rekening 31 dec	2242,07
	€204,--		19.247,59

BALANS = €19.043,59

Baten 2015		Lasten 2015	
Rente op spaarrekening	€ 42,54	Storting naar Kenia	€ 44.475,--
Heijmerink Reith Stichting	€ 7.500,--	Overige kosten (voor Kenia)	€364,32
Stichting Pelgrimshoeve	€ 1.000,--	Storting aan Lijn in Water loop	615,--
Marthe van Rijswijk Foundation	€ 8.000,--	Bankkosten	€62,12
Stichting X	€714,--	Website	€39,95
Lijn in Water Loop – Aqua for All	€6.000,--	Portkosten	€10,74
Edukans/Impulsis	€ 8.850,--		
Storting SBNN via Edukans	,--		
Eigen acties	€ 1.198,--		
Donaties	,--		
TOTAAL	€27.304,54	TOTAAL	€45.567,13,-

BALANS REKENINGEN

Stand lopende rekening 1 januari	17005,52	Saldo spaarrekening 15 september	36,04
Stand spaarrekening 1 januari	2242,07	Saldo lopende rekening 15 september	948,06
	€19.247,59		984,10

BALANS = -18.263,49

3. Projecten in Kenia

Het Actieplan 2014-2015 van SBNN werd na consultatie met de lokale partners – lees Ministerie van Onderwijs en SBNN Kenya - in het najaar 2013 door het bestuur van SBNN vastgesteld en door Impulsis/Edukans ondersteund en goedgekeurd. Het plan omvat steun aan alle 28 basisscholen in de West-Nyakach onderwijsdivisie in Kenia.

Er werden voor 9.6 miljoen KES aan projecten voorzien, waarvan 4.950.000 KES in 2014. Daarvan moesten in totaal 40.893 euro (4.580.000 KES) uit Nederlandse gelden betaald worden, 2/3 van SBNN en 1/3 van Impulsis. De lokale partner moest voorzien in 370.000 KES. In 2015 werd het aandeel van de lokale partner aanzienlijk groter, namelijk 1.120.000 KES op een totaal van 4.650.000 KES..

Alle projecten werden net zoals voorgaande jaren ter plaatse onder toezicht van het stichtingsbestuur en in nauwe samenwerking met de lokale gemeenschap, SBNN Kenya, de diverse schoolcomités en het Keniaanse Ministerie van Onderwijs uitgevoerd.

In totaal werd 65.675 euro overgestort naar Kenia en werd 1191 euro aan materialen in Nederland gekocht. Er werd dus in totaal 66866 euro voor de projecten in Kenia gebruikt. Voor de 65.675 euro die overgestort werd, werd in totaal 7.160.073 KES verkregen. (gemiddelde koers = 109 KES). De laatste 6000 euro was op het moment van deze rapportage nog niet ontvangen. Dit geld voor WSH-projecten werd voor gefinancierd door SBNN Kenya.

	Totaal	Overstorting naar Kenia	KES
2013/2014	€10000,-	€10000,-	2.499.967
2014	€12000,-	€11200,-	
2014/2015	€17925,-	€17925,-	1.764.627
2015	€14550,-	€14550,-	1.555.053
2015	€12000,-	€12000,-	1.340.426
Nederland	€391,-		
TOTAAL	€66866,-	€65675,-	7.160.073
+Aqua for All	€72866,-		

3.1. Overhead Project

Binnen het programma werden de overhead kosten in 2014 gedeeltelijk en vanaf 2015 volledig gedragen door SBNN Kenya zelf.

3.1.1. SBNN Kenya

Het Nyakach district in de provincie Nyanza in Kenia bestaat uit meerdere onderwijsdivisies. Een van die divisies is de West-Nyakach divisie. Deze omvat 2 zones: de Bolo zone en de Kodingo zone. Het werkgebied van SBNN omvat de gehele West-Nyakach divisie. Deze divisie telt 28 openbare basisscholen (15 in Kodingo zone & 13 in Bolo zone). Samen met de gemeenschappen tracht SBNN de onderwijsomstandigheden en de onderwijskwaliteit in deze scholen stapsgewijs te verbeteren.

Om lokaal SBNN verder te verankeren werden in 2011 twee lokale branches van SBNN opgericht. In 2014 werd de twee branches van SBNN Kenya samengevoegd tot 1 SBNN Kenya. SBNN Kenya is officieel geregistreerd bij het Ministerie van Sociale Zaken als Community Based Organisation (CBO). Elke openbare basis school in West-Nyakach is in SBNN Kenya vertegenwoordigd. SBNN Kenya heeft een dagelijkse bestuur. In het bestuur is elke cluster (gebied) van West Nyakach vertegenwoordigd.

Belangrijkste partners van SBNN Kenya zijn het Ministerie van Onderwijs via de District Education Officer (DEO) Nyakach en de Area Education Officer (AEO) West-Nyakach, de 28 publieke basisscholen in West-Nyakach en hun schoolmanagement, de Chiefs van de Area en diverse lokale groepen

SBNN-Kenya ondersteunt en begeleidt de schoolcomités (de zogenaamde BOM – Board of Management) bij projecten en stemt tevens de verschillende kwaliteitsprojecten en infrastructurele projecten op elkaar af. Daarnaast buigt zij zich over de projectvoorstellen van de scholen. Elke BOM bestaat uit 15 leden. De hoofdonderwijzer is de secretaris van de BOM. De andere 14 leden (incl. de voorzitter) zijn verkozen door de gemeenschap.

In 2015 is de voorzitter van SBNN Kenya, dhr. Owalla overleden. Dhr. Owalla heeft een belangrijke rol gespeeld om van SBNN Kenya een volwaardige gesprekspartner te maken. In 2015 werden tevens de statuten van SBNN Kenya aangepast zodat ook de hoofdonderwijzers deel uitmaken van SBNN Kenya.

Bij de projecten staan steeds 10 uitgangspunten voorop om uiteindelijk de doelstellingen van de strategische agenda van SBNN te verwezenlijken.

- 1. Quality of child centred education.**
- 2. Discipline and time management.**
- 3. No child abuse (beating and caning)**
- 4. Teachers in class during teaching time**
- 5. Pupils in class during teaching time.**
- 6. High priority to hygiene (WSH)**
- 7. Girl friendly.**
- 8. Respect for ECD**
- 9. Transparent delegation and open communication**
- 10. Responsible and supportive parents**

Voor de werking van SBNN Kenya zoals registratie, statuten, trainingen, secretariaat en vergaderingen was een budget voorzien van 94,000 KES voorzien. Deze budgetlijn werd vanaf 2014 gefinancierd uit Keniaanse gelden. SBNN Kenya heeft een aparte rekening geopend om met name deze kosten te financieren. Van de 94.000 KES werd in 2014 in totaal 90.555 KES uitgegeven. In 2015 werd de uitgave op deze budgetlijn beperkt tot 33.500 KES.

3.1.2. Kwaliteitsmedewerker (Quality Assurance facilitator - QAF)

De samenwerking tussen een eigen kwaliteitsmedewerker en het ministerie werd in 2014 stopgezet. SBNN Kenya heeft in overleg met het ministerie beslist dat de kwaliteitsmedewerker van SBNN Kenya niet vervangen zal worden. De QAF stond in voor het kwaliteitsprogramma van SBNN Kenya en werkte daarbij nauw samen met het ministerie van Onderwijs. Vanaf 2015 zal SBNN Kenya in het STAR-school model van Edukans/Impulsis participeren. Voor de QAF was een budget voorzien van 276,000 KES. Daarvan werd in 2014 voor salaris en andere verplichtingen 261,000 KES aangewend.. In 2015 werd slechts 2000 KES uitgegeven.

3.1.3. Exploitatie van het leercentrum, het CFDC Child Friendly development Centre

Het CFDC is operationeel vanaf oktober 2012. Dit centrum moet doorgroeien naar een zelfredzame voorziening die zichzelf bedruipt.

Voor de exploitatie van het CFDC was in totaal 750,000 KES beschikbaar gesteld.

In 2014 werd in totaal 795.842 KES besteed aan salarissen van het personeel, voor het beveiligingsbedrijf, voor vergunningen, service contract computers, abonnement internet, materiaal computers, electriciteitsrekening, verzekering en overige. Dat is niet het volledige bedrag. Sommige rekeningen werden reeds met eigen Keniaans geld betaald. In 2014 werd door SBNN een VAT-machine aangekocht om conform de Keniaanse belastingwet te kunnen werken. Daarnaast werden op momenten dat er onvoldoende eigen middelen waren door SBNN een aantal boeken en werd een keer de BTW betaald. Totale kosten voor aankopen/kosten voor het CFDC bereoegen 60.900 KES. De aankoop van suiker om leerkrachten in scholen te motiveren werd geboekt onder het budget onderhoud. Deze onderhoudswerken zijn gerelateerd aan de bestellingen van de scholen. De suiker is daarbij dus een middel om de scholen te overtuigen om bij de boekhandel van SBNN te kopen. In totaal werd voor het CFDC in totaal een bedrag van 856.742 KES gebruikt.

In 2015 werd het voltallige budget van bijna 1 miljoen KES voor het CFDC betaald uit eigen Keniaans geld, namelijk 360.000 voor security, 20.000 voor internet, 30.000 voor elektriciteit, 480.000 voor salarissen en 28.000 pensioengelden voor de medewerkers en 72.450 diverse (totaal 990.450 KES).

In het computerlokaal worden computertrainingen gegeven en kan men terecht voor alle ict- en daaraan gerelateerde diensten; surfen op het internet, printen, etc....

In de boekhandel werden in 2014 voor meer dan 4 miljoen KES aan boeken en lesmaterialen verkocht. De belangrijkste klanten van de boekhandel zijn de lagere scholen die via de Nyaburu boekhandel hun overheidsgelden voor boeken besteden. In 2015 hopen we aan 5 miljoen KES te geraken.

Vanaf 2013 organiseert SBNN Kenya zelf kleuteropleidingen in zijn leercentrum. Het leercentrum heeft een eigen lokale Board of Management, die het trainingen centrum beheert.

In 2014 volgden 63 leerkrachten een training. In 2015 38 leerkrachten.

Een aantal van deze leerkrachten werden ook financieel gesteund om deze opleiding te volgen, namelijk de support staff teachers en kleuterjuffen die les geven in 1 van de 28 scholen van SBNN. Als zij hun studiegeld betalen voor de 1e trimester, betaalt SBNN en SBNN Kenya het studiegeld voor 2e en 3e trimester.

Verwacht en gehoopt wordt dat het trainingscentrum in de toekomst met winst gaat draaien.

3.1.4. Conclusies overhead

Voor SBNN Kenya en QAF werd in 2014 in totaal 351.555 KES besteed. Dit bedrag werd gefinancierd door de lokale partner SBNN Kenya. De derde budgetlijn onder overhead het CFDF werd in 2014 voor de laatste keer betaald vanuit Nederland. Daarvoor werd in totaal 856.742 KES gebruikt. In totaal bedroegen de overheadkosten derhalve in 2014 1.208.297 KES.

In 2015 bedroegen de overheadskosten in totaal, mede omdat er geen kwaliteitsmedewerker was slechts 1.025.950 KES. Deze werden volledig betaald door SBNN Kenya uit de opbrengsten van het CFDC.

SBNN is de afgelopen vijf jaar een sterk zelfstandige lokale partner geworden die eigen inkomsten genereert en die een volwaardige gesprekspartner is voor overheidsinstanties in de regio. De statuten en samenstelling van SBNN zijn klaar om die positie voor de toekomst verder uit te bouwen. De hoofdonderwijzers zijn nu ook opgenomen in het AB en DB van SBNN Kenya. Zo heeft het trainingscentrum een eigen Board of Management. Daarnaast heeft SBNN Kenya een comité dat autonoom en zelfstandig de sportcompetities organiseert.

Dit alles heeft er toe geleid dat de eigen ingebrachte middelen van 0 euro in 2013, gestegen zijn naar bijna 1 miljoen KES in 2015. Nyaburu Enterprises, de commerciële poot van SBNN Kenya met een boekhandel en diverse ICT-diensten had een omzet van 4 miljoen in 2014 en een geschatte omzet van 5 miljoen KES in 2015.

Een ander resultaat van het zelfstandige SBNN Kenya is het aantal studenten in het trainingscentrum. In 2014 werden 63 leerkrachten opgeleid tot kleuterjuf. In 2015 38 leerkrachten. De inspanningen van SBNN in het verleden en SBNN Kenya nu om leerkrachten op te leiden tot kleuterjuf heeft er toe geleid dat er een overaanbod aan gekwalificeerde kleuterjuffen is in West-Nyakach. Ook in het computercentrum werden de afgelopen jaren vele mensen de eerste stappen geleerd inzake computergebruik.

3.2. Kwaliteitsprojecten

SBNN is zich sinds 2008 naast de infrastructurele projecten meer en meer gaan richten op de kwaliteit van het onderwijs in de West Nyakach Divisie. De Area Education Officer (AEO) en het kantoor van de District Education Officer (DEO) zijn de belangrijkste partners bij de ontwikkeling van kwaliteitsprojecten binnen de divisie. Bedoeling is om ruimte en mogelijkheden te creëren zijn voor de training en coaching van de leerkrachten, training van de schoolmanagementcomités (BOM) en de invoering van een kwaliteitssysteem. Via diverse trainingen inzake schoolmanagement, schoolbeleid, onderwijstechnieken, bibliotheekwerk en HIV wordt getracht de kwaliteit van het onderwijs en management te verbeteren. Tevens werd getracht om de verantwoordelijkheden, plichten en rechten van leerkrachten en leden van de schoolcomités in beeld te brengen en hen daarvan bewust te maken.

In 2012 is er een zelfstudiecentrum, het CFDC gebouwd van waaruit SBNN en het Ministerie van Onderwijs gestalte geven aan het verbeteren van de kwaliteit in de basisscholen van West- Nyakach. Hierdoor worden leerkrachten, ouders en kinderen ondersteund en worden eigen middelen gegenereerd door het verkopen van boeken en lesmaterialen, cyber- en computeractiviteiten en het geven van trainingen aan leerkrachten. Het centrum is niet alleen een centrum voor onderwijsdoeleinden, het is ook het centrum van de gehele lokale gemeenschap.

Naast verbetering van de kwaliteit van het onderwijs verdient SBNN Kenya via activiteiten in het leercentrum eigen middelen zodat ze in de toekomst (meer) op eigen benen kunnen gaan staan. In 2014 werden de werkingskosten van SBNN Kenya daardoor reeds gedeeltelijk en in 2015 volledig betaald met eigen gelden (zie 3.1).

3.2.1. Kwaliteit van het kleuteronderwijs (ECDE)

SBNN geeft al vele jaren extra aandacht aan het kleuteronderwijs. Een van de programma's daarvan is het sponsoren van de opleiding tot kleuterjuf. De opleiding omvat 4 jaren: Certificaat jaar 1 en 2, Diploma jaar 1 en 2. Voorgaande jaren werden de kleuterjuffen uit het werkgebied van SBNN gesponsord om deze opleiding te volgen. Vanaf 2013 werden ook de ondersteunende leerkrachten, de zogenaamde support staff uit het werkgebied die de training volgden, gesponsord. Voorwaarde voor sponsoring was dezelfde dan voorgaande jaren. De leerkrachten betalen de eerste trimester zelf, vervolgens betaalt SBNN de 2 andere trimesters.

Vanaf 2013 organiseert SBNN Kenya zelf kleuteropleidingen (zie 3.1.3). Van de 63 leerkrachten die er een training voor kleuterjuf volgden, werd de helft gesponsord door SBNN. Voor het sponsorprogramma was in 2014 en 2015 250,000 KES beschikbaar. Het programma was echter wederom zo succesvol dat dit in 2014 onvoldoende bleek te zijn. Er werd namelijk 365,200 KES besteed aan sponsoring. In totaal werden in 2014 31 leerkrachten (10 certificate en 21 diploma) gesponsord. Zij volgden allemaal een opleiding binnen het eigen opleidingscentrum. De leerkrachten die hun opleiding elders (Kisumu) volgden beëindigden die opleiding vorig jaar.

In 2014 sponsorde SBNN 31 leerkrachten.

Certificate; 10 leerkrachten X 4400 KES per trimester X 2 trimesters = 88,000 KES

Diploma jaar 21 leerkrachten X 6600 KES per trimester X 2 trimesters = 277,200 KES

In 2015 werden 10 studenten (leerkrachten) van de 38 gesponsord door SBNN. Deze 10 studenten waren allen certificatestudenten. Er werd dus 4400 KES per trimester X 2 trimester = 88,000 KES besteed aan sponsoring.

In totaal werden in 2014 en 2015 dus niet minder dan 41 leerkrachten (20 certificate en 21 diploma) gesponsord die binnen het CFDC een opleiding volgden.

3.2.2. Ondersteunende leerkrachten / Support staff.

Sinds 2012 probeert SBNN een handje te helpen bij het tekort aan leerkrachten.

Elke school mag/kan op kosten van SBNN een gediplomeerde leerkracht selecteren en in dienst nemen als ze daarbij ook het CFDC steunen door als school boeken te kopen in de boekhandel van het CFDC.

Gedurende 2014 werden bij 26 scholen support teachers betaald voor een totaal bedrag van 815,000 KES. Er was 800,000 KES begroot. De leerkrachten krijgen geen volledig salaris, maar krijgen een aanmoediging die hoger ligt dan die de scholen of ouders betalen, namelijk 3000 KES per maand. 2 scholen konden jammer genoeg geen P1-leerkracht vinden en konden derhalve niet deelnemen aan dit onderdeel van het SBNN-programma.

In 2015 werden slechts 23 leerkrachten betaald. In 3 scholen werd het project stopgezet omdat deze scholen geen boeken kochten bij SBNN Kenya. De andere 2 scholen konden nog steeds geen P1-leerkracht vinden. Er was in 800,000 KES begroot. Daarvan werd in total 732.000 KES besteed.

3.2.3. Sport en HIV

In 2013 werd het sportprogramma en HIV programma samengebracht tot 1 programma.

In 2014 is het HIV-programma van SBNN volledig overgenomen door het Nyakwere Health Resource Centre, een locale Communitybased organization die voortgekomen is uit het SBNN HIV programma. Een voormalige VCT-counselor van SBNN is de dragende kracht van deze organisatie. SBNN volgt de ontwikkelingen van dichtbij.

Sinds een aantal jaren organiseert SBNN Kenya een eigen sportcompetitie, met volleybal, handbal, voetbal en korfbal. Sport verrijkt immers niet alleen de lichamelijke conditie maar ook de geestelijke. Daarnaast biedt een sportcompetitie ook de nodige afwisseling in de andere eentonige weekends van de kinderen op het platteland. De competitie wordt georganiseerd door een comité van SBNN, bestaande uit leerkrachten van de scholen van West-Nyakach. Tijdens de sportdagen wordt ook aan preventie gedaan inzake HIV en kunnen kinderen en volwassenen zich laten testen op AIDS. De competitie was ook dit jaar weer een groot success. Over diverse zaterdagen werden voorrondes gespeeld. Vele kinderen namen deel en de competitie werd afgesloten tijdens een grote finaledag op zaterdag 2 augustus 2014. In 2015 vond de finale plaats op vrijdag 7 augustus, de laatste dag van het tweede trimester. Voor de winnaars van de competitie kreeg SBNN shirtjes uitgereikt van VV Hontenisse en HVV'24.

Nadat in 2012 deelgenomen werd aan de AIDS-marathon in Kisumu, werd in 2013 beslist om zelf een loopwedstrijd te organiseren in West-Nyakach. Op die manier wilde het comité meer kinderen de kans geven om deel te nemen aan de wedstrijd. Tevens zouden de dure verblijf- en buskosten uitgespaard kunnen worden. Na de succesvolle eerste editie in 2013 namen ook in 2014 weer vele honderden kinderen deel aan de SBNN Marathon die vanaf 2014 opgedragen wordt aan een overleden leerkracht die jarenlang lid was van het SBNN Kenya sportcomité.

In 2015 vonden de loopwedstrijden plaats op zaterdag 8 mei. Meer dan 300 kinderen deden mee. De winnaars kregen shirtjes gedoneerd door Marathon Zeeuws-Vlaanderen.

SBNN had een budget van 150,000 KES voor de sport. Voor transport, betaling van official en scheidsrechters, maatijden, materiaal (ballen), sporttenues voor winnende teams, alsook de inhuur van de VCT-counselors werd in totaal 92.545 KES gebruikt.

Vanuit Nederland werden pennen meegenomen voor de kinderen die deelnamen aan de marathon. Ook werden voor de marathon en sportcompetities T-shirts met het SBNN logo meegedaan, EHBO spulletjes en medailles. In totaal werden in 2014 vanuit Nederland voor 778 euro spullen meegedaan. Aan een koers van 112 is dat 87.136 KES. Daardoor komt het bedrag voor sport op 179.681.

In 2015 werden ook vanuit Nederland weer spulletjes meegenomen, zoals frisbees die uitgereikt werden en worden aan kinderen die deelnemen aan de sportactiviteiten. Hiervoor werd een bedrag besteed van 327 euro. In Kenia konder door de donatie van loop en voetbalshirts, die aan de winnaars worden uitgereikt, de uitgaven beperkt worden tot 72.015 KES. Samen met de 327 euro die aan een koers van 109 KES voor 1 euro 35643 KES betekent een uitgave van 107.658 KES.

3.2.4. Special needs

Sinds 1984 is er op het terrein van de Abwao Primary School een kleine opvanglocatie (small home) voor leerlingen met een lichamelijke en sommigen ook geestelijk handicap; dit als branche van een instituut in Nyabondo. Op dit moment zijn er 16 kinderen gehuisvest in het home.

Het merendeel van deze leerlingen zijn wees en verblijven daarom op uitzondering van de vakanties permanent in dit opvangcentrum. Tijdens de vakanties verblijven de kinderen bij hun ouders of voogden. Indien mogelijk ondergaan deze kinderen een behandeling in Nyabondo om hun lichamelijke handicap te verhelpen of te verbeteren. Overdag lopen ze gewoon school in de Abwao PS.

Het huis waar de kinderen in verbleven is in redelijk goede staat. De keuken en de wasplaatsen van de kinderen zijn echter in erbarmelijk toestand. Met het geld voorzien in het actieprogramma 2014-2015 werden in 2014 muziekinstrumentensetjes gekocht ter waarde van 49,95 euro (5,594 KES). Ondertussen is er een sponsorbedrag binnengekomen van 1000 euro voor de bouw van een keuken en wasplaats. Dit zal gebouwd worden eind 2015/begin 2016.

3.2.5. Sponsoring studente middelbaar onderwijs.

De afgelopen jaren ondersteunde SBNN een aantal studenten uit SBNN scholen die naar het middelbaar onderwijs gingen. Dit programma werd geleidelijk afgebouwd. Lopende sponsorprojecten werden afgerond tot de student zijn of haar middelbare opleiding afgerond heeft. De laatste sponsorstudente is een weeskind uit het werkgebied van SBNN. Zij deed in 2014 haar eindexamen en behaalde C- als eindresultaat, een gemiddeld eindresultaat waarmee dit weeskind alleszins een extra troef in handen heeft voor haar verdere toekomst. In 2014 werd 60,295 KES besteed voor de studie van deze student. Dit soort sponsoring wordt stopgezet nu de laatste student binnen dit project haar middelbaar onderwijs heeft afgerond

3.2.6. Boeken en leermateriaal/Schoolbibliotheken / Reading culture

In 2014 en 2015 was er geen budget voorzien.

3.2.7. KCPE (eind) examens

Net zoals voorgaande jaren werd er geen geld uitgegeven aan de examens zelf. SBNN is van mening dat het beter is om structureel het onderwijs kwalitatief te verbeteren i.p.v. van het ondersteunen van proefexamens, waarbij kinderen alleen maar gedruild worden hoe examens af te leggen. Bovendien zijn er vele lokale individuen (zoals politici) en organisaties die deze testexamens financieren. SBNN gelooft dat een meer structurele aanpak met inzet op kwaliteit na verloop van tijd zijn vruchten zal afwerken en zal resulteren in betere resultaten. De examenresultaten van de laatste jaren laten wat dat betreft het beste verhoppen. West-Nyakach divisie is al jaren de best scorende

divisie in het district met een gemiddelde score van 272 op 500 in 2012 en 266 op 500 in 2013. In 2014 werd een gemiddelde gescoord van 261 punten. Deze daling wordt verklaard door het groter aantal eindexamenstudenten. Meer kinderen – ook de minder presterende – doen eindexamen. Deze democratisering is een goede zaak omdat vele kinderen nu hun eindexamen doen, ook de minder presterende en ook degene uit de armste gezinnen.

In 2013 waren er meer dan 700 eindejaarsstudenten. In 2014 bijna 750. Dat is een behoorlijke stijging ten opzichte van voorgaande jaren, toen er iets meer dan 600 waren.

3.2.8. Conclusie kwaliteitsprojecten

In 2014 had SBNN een bedrag van 1,360,000 KES gebudgetteerd voor kwaliteitsprojecten.

In totaal werd voor de uitvoering ervan 1,425,770 KES besteed. Deze overschrijding wordt voor het grootste deel veroorzaakt door het grote aantal leerkrachten dat gesponsord werd om een opleiding tot kleuterjuf te volgen.

In 2015 had SBNN een bedrag van 1.230.000 KES gebudgetteerd voor kwaliteitsprojecten.

In totaal werd voor de uitvoering ervan 927.658 KES besteed. Deze daling wordt grotendeels verklaard door het stopzetten van het sponsorprogramma voor studenten in het middelbaar onderwijs en de lagere uitgave voor het sponsoren van de kleuterjuffen.

Met dat geld werden niet minder dan 41 leerkrachten (20 certificate en 21 diploma) gesponsord die binnen het eigen CFDC een opleiding tot kleuteronderwijzer volgden. Daarnaast werden in 2014 bij 26 scholen support teachers betaald. En in 2015 23 leerkrachten.

In 2014 en 2015 werden weer sportcompetities gehouden waarin meer dan 300 kinderen deelnamen aan de loopwedstrijden en waarin meer dan 1000 kinderen deelnamen aan voetbal, volleybal, handbal en netbalwedstrijden. Daarbij is de verhouding jongens/meisjes ongeveer 50/50 omdat er voor meisjes evenveel wedstrijden worden georganiseerd dan voor de jongens. Dit is om de meisjes aan te moedigen om ook aan sport te gaan doen. Deze wedstrijden die telkens veel toeschouwers lokken worden ook aangewend om de mensen verder bewust te maken van HIV/AIDS.

Ondanks de afname van het aantal HIV-gevallen blijft sensibilisering zeer belangrijk.

Het is verheugend om vast te stellen dat nadat SBNN het AIDS-programma niet meer heeft opgenomen in zijn programma ondertussen een eigen CBO Nyakwere Healt Resource Centre de VCT werkzaamheden heeft verdergezet in Nyakwere en dat een andere NGO ondertussen het door SBNN gebouwde VCT centrum in Sango Rota heeft overgenomen.

Binnen het kwaliteitsonderdeel wordt een small home met gehandicapte kinderen gesteund.

Daarnaast werd ook nog een student in het middelbare onderwijs gesponsord.

Het is moeilijk om aan te tonen of het direct te maken heeft met de inspanningen van SBNN inzake kwaliteit, maar West-Nyakach is al jaren de beste divisie binnen het district wat betreft de resultaten van het eindexamen, met elk jaar een overall mean score van meer dan 260 punten. Ook het aantal leerlingen dat examen doet en dus een diploma lager onderwijs haalt groeit jaarlijks. Dat betekent dat meer kinderen uit West-Nyakach een opleiding in middelbaar onderwijs kunnen beginnen.

3.3. Infrastructurele projecten

In 2014 en 2015 heeft SBNN mede door de steun van een aantal sponsoren wederom een aantal grotere infrastructurele projecten in diverse scholen kunnen uitvoeren. Bij een aantal basisscholen werden een aantal klaslokalen gebouwd, afgewerkt en gerenoveerd.

Doelstelling was en is om bij alle scholen een acceptabele minimumgrens aan voorzieningen te realiseren. Qua infrastructuur had de stichting tot doel dat elke van de 28 publieke lagere scholen in zijn werkgebied in 2015 over 8 permanente klaslokalen en 2 volwaardige kleuterklassen beschikt. Voor 28 scholen betekent dat dus in totaal 280 stofvrije en gezonde klaslokalen. Daarbij wordt uitgegaan van een schone en adequate lesomgeving.

SBNN is daarbij van mening dat het goed is om gezamenlijk op te trekken en meerdere scholen in de omgeving – in casu alle 28 publieke scholen- vooruit te helpen in plaats van enkele scholen tot een hoog niveau te tillen. Daarmee kunnen in totaal ongeveer 10.000 kinderen genieten van betere onderwijsomstandigheden.

Mede door de oprichting en institutionalisering van onze lokale partner SBNN Kenya is het principe van COST SHARING versterkt. Dat wil zeggen dat de scholen en de lokale gemeenschappen een grote eigen bijdrage leveren aan de projecten in de vorm van mankracht en/of materialen. De scholen zorgen voor de zogenaamde lokale materialen, dit zijn de materialen die in de nabije of iets verdere omgeving te halen zijn uit de natuur. Denk daarbij aan water, zand, keien (klein voor beton – groot voor fundering) en murrum. Inzake mankracht kan de bouwplaats vrijgemaakt worden of als er een toilet gebouwd wordt, zorgt de school voor het graven van het gat. Hierdoor vergroot de verantwoordelijkheid en betrokkenheid van de scholen en hun gemeenschap bij de projecten. Tevens komt het de duurzaamheid ten goede omdat de lokale bevolking de projecten zal omarmen. SBNN zorgt voor de bakstenen, hout, cement en alle andere bouwmaterialen en betaalt tevens de aannemers.

Alle 28 scholen zijn officiële publieke scholen en door de overheid erkent. De overheid betaalt der halve het salaris van de door de overheid geplaatste leerkrachten (gemiddeld 7 per school), een geringe bijdrage per kind voor lesmateriaal en een beperkte bijdrage voor onderhoudswerkzaamheden. De scholen kennen een geschiedenis variërend van 28 tot 93 jaar. De schoolgebouwen staan allen op gemeenschapsgrond. In de meeste gemeenschappen vormen de scholen het centrale middelpunt. De scholen kunnen rekenen op een brede sympathie in de gemeenschap. Hoe miniem ook de mogelijkheden, de meeste mensen trachten de school te ondersteunen daar waar mogelijk. Tot dusver bestond de steun van de gemeenschap veelal uit het repareren van slechte lemen gebouwen. Een karwei zonder einde. Door het verbeteren van de onderwijsomstandigheden verschuift de rol van de gemeenschap – naast het reguliere onderhoud, waarvoor ook een beperkt budget van de overheid wordt verkregen – meer en meer naar de kwaliteit van het onderwijs. Vanaf 2013 stellen SBNN en SBNN Kenya geld beschikbaar voor onderhoudswerkzaamheden in de scholen. Alle infrastructurele projecten werden ter plaatse onder toezicht van het stichtingsbestuur en in nauwe samenwerking met de lokale gemeenschap, SBNN Kenya, de schoolcomités en de onderwijzers van de 28 scholen uitgevoerd. De schoolcomités voeren de projecten in de scholen in zijn geheel zelfstandig uit. SBNN en SBNN Kenya gaven daarbij enkel advies.

Schoolcomités die veelal hun hoofden braken over het creëren en in stand houden van klaslokalen, krijgen daardoor meer ruimte om zich te concentreren op het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. SBNN ondersteunt dit proces door het aanbieden van trainingen aan de leden van de schoolcomités. Daarnaast worden ook workshops & trainingsdagen georganiseerd voor de onderwijzers.

3.3.1. Onderhoud van de schoolgebouwen

In 2014 stelde SBNN Kenya voor het tweede jaar een onderhoudsbudget ter beschikking van een aantal scholen. Daarbij gaat het niet om nieuwbouw, renovatie of afwerking van klassen, maar om kleinere projecten die in de onderhoudssfeer van de scholen zitten.

	<u>MAINTENANCE 2014</u>	
All schools	SUGAR TEACHERS	99.900
And opanga	Plastering outside 6 classrooms	146.340
nyakwere	gate and repair of latrine	12.690
obanda	grills windows	50.480
sangoro	floor	23.250
mbora	fencing	
Bala	painting school	20.250
obange	roof office	79.970
onego	painting roof	33.000
thurd	Repair door	3.000
olasi	sand plastering	30.000
ombugo	roof classroom number 8	96.020
nyamanyinga	repair 1 floor, watertanks, gable and fence	26.980
nyawalo	painting classrooms	19.850
	TOTAL	641.730

In 2014 werd 641.730 KES besteed aan onderhoud. Er werd onder dit budget ook suiker gekocht. Die suiker is een aanmoediging voor scholen om boeken te kopen in de boekshop. Scholen die boeken kopen krijgen een bepaalde hoeveelheid suiker die de scholen gebruiken voor de teabreaks van de leerkrachten. De onderhoudswerken geschieden onder het principe van cost sharing en worden uitgevoerd door lokale aannemers, onder toezicht van SBNN-Kenya en het schoolbestuur. In 2015 werd vol ingezet op Water en Sanitatie. Daarvoor werd de opbrengst gebruikt van de Lijn in Water Loop die in samenwerking met Aqua for All-in Lelystad werd gehouden. De opbrengst werd geschat op 9000 euro. Hiervan werd 6000 euro voorgeschooten door SBNN Kenya met name om de projecten reeds in 2015 te kunnen uitvoeren. Daarnaast werden nog een aantal reparatiewerken uitgevoerd. In totaal kwam het bedrag uit op 852.257 KES.

	<u>MAINTENANCE 2015</u>	
obanda	Toiletet en pit latrine for boys	54.690
mbora	4 door latrine	72.218
olasi	4 door latrine	74.502
obange	2X 2doorslatrines	97.680
rachier	Repair of 2 watertanks/latrine	36.000
Otho abwao	Watertank	64.433
Apondo Kasay	Latrines	170.062
Aomo	Construction of 2 latrines (12 doors)	206.700
Mbora	Fencing	46.842
Onego	Wiring Electricity	29.130
	TOTAL	852.257

3.4.2. Infrastructurale projecten: Nieuwe klaslokalen, afwerking en renovaties

Zoals aangegeven streeft SBNN streeft naar een minimaal niveau van de onderwijs omstandigheden. Het minimum is een schone en passende leeromgeving. Met de invoering van SBNN Kenya is in 2011 de procedure van toewijzing van SBNN-projecten veranderd. Het bestuur van elke zone verdeelt de projecten voor hun zone, met het kind als de centrale en belangrijke groep. Andere indicatoren die worden meegenomen zijn de huidige toestand van de school en eerder ontvangen steun van SBNN. Met het principe van 'cost sharing' hebben de scholen een grotere inbreng dan voorheen.

SBNN Kenya heeft in overleg met SBNN en met de steun van externe Nederlandse partners zoals het Marthe van Rijswijkfonds, de Pelgrimshoeve en de Heijmerink Reith Stichting volgende grote infrastructurele projecten in 2014 en 2015 uitgevoerd.

Heimerink Reith

Voor de afwerking (pleisterwerk binnen en buiten, ramen en deuren en schilderwerk binnenin) van 4 klaslokalen en een kantoortje in Andingo Olsasi PS werd in 2014 476.160 KES besteed (De school bracht ook voor 30.000 KES in via hun onderhoudsgeld – zie 3.2.1).

In 2015 werden deze klassen aan de buitenkant geschilderd en werd een lerarenkamer aan het kantoor aangebouwd. Deze werken kostten 219.655 KES.

Voor het project in Kamtudi PS, zijnde de afwerking van het nieuwe kantoor en de afwerking van diverse klaslokalen (pleisterwerk buiten en schilderwerk binnen en buiten) werd in 2014 156.200 KES uitgegeven. In 2015 werden vier andere klaslokalen volledig afgewerkt door pleisteren van binnen- en buitenkant, vloeren en ramen en deuren. Dit alles voor een bedrag van 443.900 KES.

Voor de bouw van een klaslokaal in Nyakwere PS werd in 2014 in totaal een bedrag van 356.197 KES. uitgegeven. In 2015 werd 2 klaslokalen afgewerkt. De muren werden afgewerkt, dak geplaatst, vloer, pleisterwerk binnen en buiten, ramen en deuren ter waarde van 456.400 KES.

Voor een nieuwe klas in Ombugo PS werd in totaal 322.640 KES besteed. En in Andingo Opanga werden 6 klassen geschilderd voor 129.060 KES.

Marthe van Rijswijk Foundation.

Met de steun van de Marthe van Rijswijk Foundation werden de volgende projecten gedaan.

Bij Mbugra werden in 2014 2 klassen gebouwd voor een totaal van 632.230 KES. Deze klassen werden in 2015 verder afgewerkt (pleisterwerk) voor een bedrag van 156.380 KES.

Bij Thurdibuoro PS werden een klas en het nieuwe kantoor gepleisterd en werden 4 klassen en het kantoor aan de binnenkant geschilderd. Kostprijs bedroeg 152.890 KES. In 2015 werd dit nieuw gebouwenblok met 4 klassen en kantoor afgewerkt door het schilderen van de buitenkant voor een bedrag van 37.430 KES.

In de Abwao PS werd 1 klas gebouwd en 2 andere klassen werden gepleisterd en geschilderd voor een totaalbedrag van 411.230 KES. In 2015 werden nog afrondende schilderwerken uitgevoerd ter waarde van 64.290 KES.

In 2015 werd een klas gebouwd in de Nyadero PS voor een bedrag van 226.440 KES. In Obanda PS werd een klas binnen en buiten gepleisterd (enkel labourkosten) en van een dak voorzien voor 108.700 KES.

In de Nyadina Primary School werd een klas en kantoor gebouwd (inclusief ramen en deuren) tot op het dakniveau. Kosten hiervoor bedragen 502.300 KES

In de Aomo PS werd meubilair voor de kleuters en de lagere school voorzien in de vorm van 46 kleuterstoeltjes en 26 schoolbanken. Dit voor een bedrag van 50.120 KES

Overige

In Ombugo PS werd een klas voorzien van een dak door een bijdrage van een stichting die liever anoniem blijft. Kostprijs was 96.800 KES. Dit project staat onder onderhoud.

3.3.3. Kleuterklas

Bij SBNN neemt de stimulering van het kleuteronderwijs een centrale plaats in. Kinderen die kleuteronderwijs gevolgd hebben, zijn een stap voor op zij die niet in de gelegenheid waren. Vaak doen zij het ook beter in het basisonderwijs en middelbaar onderwijs. Immers, een goed begin is het

halve werk! Ook de Keniaanse overheid onderstreept het belang van kleuteronderwijs. Doch voor zover verstrekt zij daarvoor geen financiële middelen. Er is wel perspectief dat zij in de toekomst bijv. middelen beschikbaar gaan stellen voor de leerkrachten van het kleuteronderwijs. Deze belofte horen we echter al jaren maar is nog altijd niet geëffectueerd.

Wat betreft de benodigde facilitaire zaken (gebouw, lesmateriaal) is er ook nog geen structurele oplossing in zicht voor de voorzieningen van de kleuters. Daar de scholen in het gebied slechts beperkte voorzieningen hadden, ontstonden in de gemeenschap links en rechts groepen waarin de kleuters werden opgevangen buiten de schoolomgevingen. Dat was echter niet altijd de beste en meest gelukkige ontwikkeling. Het toevoegen van voorzieningen aan de basisschool heeft immers meerdere voordelen. Zo vloeien kinderen gemakkelijker in het basisonderwijs in, als zij al op het schoolterrein peuter/kleuteropvang volgen. Daarnaast is de continuïteit en kwaliteit van het kleuteronderwijs beter gewaarborgd.

Om de instroom van kinderen op jonge leeftijd te bevorderen en om kwalitatief kleuteronderwijs te kunnen bieden, richt SBNN er zich op om goede en gepaste kleutervoorzieningen toe te voegen aan de basisscholen. De eerste stap daarin is er voor zorgen dat er een adequate ruimte is waarin deze kinderen les kunnen krijgen. In de afgelopen jaren heeft SBNN reeds in bij bijna alle basisscholen een speciaal voor kleuters ontwikkeld gebouw gebouwd. Op de meeste van deze scholen zie je een stijgende lijn in het aantal kleuters, is de gemeenschap extra gemotiveerd om de kleuteronderwijzers (die niet door de overheid worden betaald) te voorzien van een kleine vergoeding en zie je dat het kleuteronderwijs steeds meer vorm krijgt. Dit alles draagt bij aan de realisatie van millenniumdoel 2: Alle kinderen naar school in 2015.

Voorheen kregen de kleuters van de Andinog Oponga Primary School les in een klein leslokaal naast het kantoor en een zielig gebouwtje gemaakt van ijzeren golfplaatjes, zonder vloer, zonder deur en ramen. In 2014 is door de hulp van de Dr. Hofsteestichting is er een prachtige afzonderlijke en aangepaste kleutervoorziening met 3 klassen gebouwd. Het kleine klasje naast het kantoor wordt nu gebruikt als bibliotheek en opslag van de boeken en lesmateriaal. Door de bouw van de kleutervoorziening werden derhalve twee vliegen in 1 klap gerealiseerd: enerzijds een splinternieuwe voorziening voor de kleuters en anderzijds een kleine bibliotheek voor de basisschool.

Vervolgens werd het gebouwtje opgefleurd met de nodige kleurtjes en tekeningen zodat het op het schoolterrein duidelijk is waar het domein van de kleuters is. Zowaar een prachtig eindresultaat van een geslaagd project. Tijdens de bouw werd reeds een toename van kleuters vastgesteld

Het schoolcomité heeft – mede namens de gemeenschap en op aandringen van SBNN Kenya – bij de uitvoering van de werkzaamheden net zoals bij alle infrastructurele projecten van SBNN ingestaan voor het verzamelen van alle natuurlijke materialen, zijnde zand, de zogenaamde hardcore (grote brokken steen), kleine keien voor de beton en murrum een soort rotszand om de ondervloer te maken. De kostprijs werd door al die inspanningen wel op en redelijk peil gehouden. Mede door dit principe van cost sharing en goede monitoring kon de prijs voor het project beperkt blijven tot 383.635 KES. Dat is een goede balans, want de fundering moest behoorlijk opgehoogd worden i.v.m. de grote niveaunderschillen en de bescherming van het gebouw tegen het naar beneden komende water tijdens hevige regenval.

In 2015 werd met de steun van dezelfde sponsor een soortgelijk project afgewerkt in de Rachier PS. Daarbij werd echter uitgegaan van een permanente structuur omdat er begonnen werd vanaf een reeds bestaande fundering voor 3 klassen voor kleuteronderwijs. Omdat dit een andere opzet was kon met het beschikbare geld het project niet afgerond worden. De klassen zijn op uitzondering van de schoolborden nog niet gepleisterd en hebben nog geen ramen en deuren. De klassen worden omwille van de hoge nood wel al gebruikt door de kleuters en kleuterjuffen van Rachier PS. Het project heeft in totaal 391.873 KES gekost.

3.3.4. Totaal infrastructurele werken

In totaal werd in 2014 2,336,562 KES besteed aan infrastructuur en onderhoud.
In 2015 was dat 4.834.155 KES.

3.4. Overige

In Kenia heeft de stichting een rekening bij I&M bank te Kisumu. De bankkosten hiervan zijn nihil. Eventuele transferkosten zijn verrekend in de totaalbedragen van het overstorten.

Soms worden bepaalde bedragen wel even vastgezet op een fixed deposit. Dat levert altijd een redelijk goed rentebedrag op. Onder overige zijn in 2014 27.277 KES aan vergaderkosten, binnenlands transport en verplaatsingskosten voor een bestuurslid van SBNN dat regelmatig de projecten bezocht in Kenya.

In 2015 was dat 22.055 KES.

3.5. Overzicht uitgaven werking Kenia

Budget line	Begroot	euro	KES	BESTEED
<u>OVERHEAD PROJECT</u>				
1 SBNN-Kenya	200.000	€ 0	200.000	124.055
2 QAF-Salary	540.000	€ 0	540.000	263.000
3 Exploitation of the CFDC	1.500.000	€ 6.696	750.000	1.847.142
<i>SUBTOTAL OVERHEAD:</i>	<i>2.240.000</i>	<i>€ 6.696</i>	<i>1.490.000</i>	<i>2.234.247</i>
<u>QUALITY EDUCATION</u>				
4 Training ECD teachers	500.000	€ 4.464		453.200
5 Support staff	1.600.000	€ 14.286		1.547.000
6 HIV/aids / Sport	300.000	€ 2.678		287.339
7 Special Needs	100.000	€ 893		5.594
8 Hellen scholarship	60.000	€ 536		60.295
<i>QUALITY EDUCATION:</i>	<i>2.560.000</i>	<i>€22.857</i>		<i>2.353.428</i>
<u>INFRASTRUCTURE</u>				
9 maintenance	1.650.000	€ 14.732		1.493.987
10 improvement infrastructure	2.300.000	€ 20.536		4.902.222
11 ECD-classes	800.000	€ 7.142		775.508
<i>INFRASTRUCTURE:</i>	<i>4.750.000</i>	<i>€42.410</i>		<i>7.171.717</i>
12 Misc.	50.000	€ 477		49.332
GRAND TOTAL Project:	9.600.000	€72440	1.490.000	11.808.724

Er werden voor 9.600,000 KES aan projecten voorzien en begroot. Daarvan moesten in totaal 72440 euro uit Nederlandse gelden (8.110.000 KES) betaald worden, 2/3 van SBNN en 1/3 van Impulsis. De lokale partner SBNN Kenya moest voorzien in 1.490.000 KES.

In totaal werden projecten gedaan voor 11,8 miljoen KES. Dat is meer dan 2 miljoen meer dan begroot. Alle projecten werden zoals altijd ter plaatse onder toezicht van het stichtingsbestuur en in nauwe samenwerking met de lokale gemeenschap, SBNN Kenya, de diverse schoolcomités en het Keniaanse Minister..

4. Schematische Samenvatting & Conclusie Programma 2014-2015

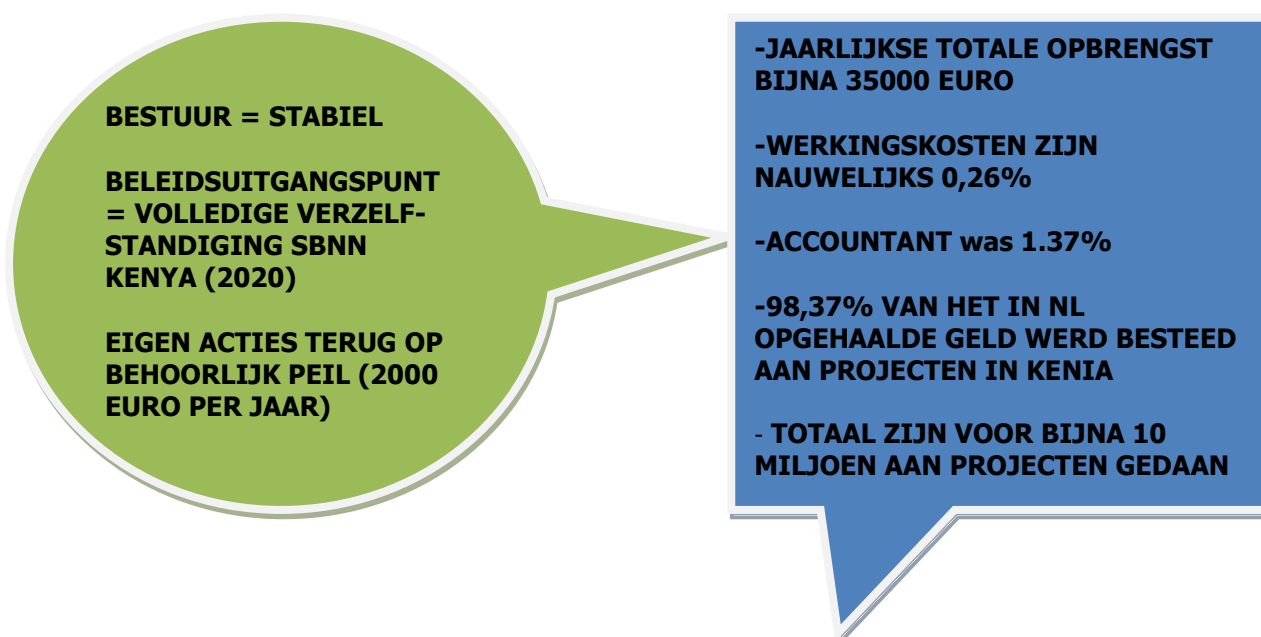
4.1. Financiële samenvatting

69397 euro opgehaald in Nederland
- 6667,00 euro eigen geld - 3519,36 euro eigen acties en rechtsstreekse donaties aan SBNN - 79,18 euro aan Rente - 36973,00 euro donaties van stichtingen + 6000 euro nog te ontvangen - 22158,50 euro van Edukans
69397 euro besteed in 2014 en 2015
- 780,10 euro aangroei balans rekening - 1749,73 euro besteed in Nederland - o Storting voor Lijn in Water : 615 euro - o Accountant: 952,50 euro - o Werkingskosten; 182,23 euro - 1191,31 euro materiaal voor Kenia - 65675,00 euro doorgestort naar Kenia

↓

7.160.073 KES doorgestort vanuit Nederland voor projecten in KENIA
+
672.000 KES voorgeschoten door SBNN KENIA (Aqua for All)
+
1.490.000 KES van SBNN KENIA uit opbrengst van het CFCD
+
2.486.651 KES uit reserves van SBNN
=
11.807.724 besteed in Kenia

4.2. Samenvatting resultaten programma

-SBNN KENYA = EEN STERKE LOKALE PARTNER DIE EEN VOLWAARDIGE GESPREKSPARTNER IS VOOR DE LOKALE AUTORITEITEN

-BELEIDSUITGANGSPUNT = VOLLEDIGE VERZELFSTANDIGING SBNN KENYA (2020)

-SBNN KENYA HEEFT EEN ZELFSTANDIG LEERCENTRUM MET BOEKHANDEL, COMPUTERCENTRUM EN TRAININGSCENTRUM

-EIGEN GEGENEERDE MIDDELEN STIJGEN JAARLIJKS

-OMZET BOEKHANDEL STIJGT (IN 2015 5 MILJOEN KES)

-OVERHEAD IS IN 2015 VOLLEDIG BETAALD MET EIGEN MIDDELEN

-SBNN BETAALT MEER DAN 20 ONDERSTEUNENDE LEERKRACHTEN IN WEST-NYAKACH

-101 LEERKRACHTEN IN HET EIGEN LEERCENTRUM DIE EEN ERKENDE OPLEIDING KLEUTERONDERWIJZER VOLGEN

-SBNN SPONSORT 41 VAN DIE 101 LEERKRACHTEN

-WEST-NYAKACH HEEFT HET MEESTE GEKWALIFICEERDE KLEUTERONDERWIJZERS IN GEHEEL KISUMU COUNTY

-KISUMU COUNTY IS IN 2015 GESTART MET KLEUTERONDERWIJZERS TE WERK TE STELLEN

-PER JAAR VOLGEN MEER DAN 100 MENSEN COMPUTERLESSEN

-WEST NYAKACH IS DE BEST PRESTERENDE (KCPE) DIVISIE BINNEN HET NYAKACH DISTRICT (MEAN SCORE 266 in 2013, MEAN SCORE in 2014 = 261)

-HET AANTAL KINDEREN DAT DEELNEEMT AAN HET KCPE-EXAMEN NEEMT JAARLIJKS TOE (in 2014 bijna 750)

9 KLASLOKALEN GEBOUWD

20 KLASLOKALEN GERENOVEERD

2 KLEUTERCENTRA GEBOUWD

**2 KANTOREN GEBOUWD /
3 KANTOREN AFGEWERKT**

26 TOILETTEN GEBOUWD

**1 NIEUWE WATERTANK /
3 WATERTANKS GEREPAREERD**

**26 SCHOOLBANKEN GEMAAKT /
46 KLEUTERSTOELTJES GEKOCHT**

-HET AANTAL KINDEREN DAT NAAR SCHOOL GAAT NEEMT TOE

-ALLE 10000 KINDEREN IN HET BASIS EN KLEUTERONDERWIJS HEBBEN EEN STOEL OF BANKJE

-ALLE 28 SCHOLEN HEBBEN 8 PERMANENTE KLASSEN IN HET BASISONDERWIJS

-EEN AANTAL VAN DIE KLASSEN MOETEN NOG WEL AFGEWERKT OF GERENOVEERD WORDEN

**650 KINDEREN NEMEN DEEL AAN LOOPWEDSTRIJDEN
2000 KINDEREN NEMEN DEEL AAN DE SPORTCOMPETITIES
HIV/AIDS PREVENTIE WORDT GEDAAN TIJDENS ALLE LOOP- EN SPORTWEDSTRIJDEN**

HET HIV/AIDS KANTOOR IN NYAKWERE WORDT NU GERUND DOOR EEN COMMUNITY BASED ORGANIZATION

HET HIV/AIDS KANTOOR IN SANGO ROTA IS OVERGENOMEN DOOR EEN ANDERE NGO

4.3 Conclusie

Ook in 2014 en 2015 steunde nog altijd SBNN 28 basisscholen, zijnde alle basisscholen in de West-Nyakach onderwijsdivisie. De fondsen verwerven alsook de uitvoering van de projecten verliepen voorspoedig.

SBNN kon voor zijn programma 2014-2015 ook weer rekenen op de steun van Impulsis/Edukans en vele partnerorganisaties en sympathisanten. SBNN heeft zowel in Nederland als in Kenia een stabiele organisatie en structuur opgezet die klaar is voor de toekomst.

SBNN haalde in die twee jaren bijna 70.000 euro op aan inkomsten, verdeeld over donaties, subsidies en eigen acties en bijdragen van Impulsis/Edukans.

SBNN houdt haar werkingskosten erg laag, zodat meer dan 99% van de ingezamelde fondsen ook daadwerkelijk aan de projecten in Kenia kan worden besteed. De stichting kent immers geen personele of overheadkosten zoals vliegtuigtickets, visumkosten, verblijfkosten, etc..

In Kenia werd voor bijna 12 miljoen aan projecten gedaan. Er werd verder gewerkt aan de verzelfstandig van de lokale partner in Kenia door meer inspraak in de projecten en door het verdienen van eigen geld via het CFDC. Hierdoor konden in 2015 reeds alle overheadskosten in Kenia betaald worden door SBNN Kenya.

Deze cijfers motiveren SBNN dat de ingeslagen weg van verzelfstandiging de enige juiste is. Deze weg en strategie moet in de toekomst leiden tot meer inkomsten waardoor ze in de toekomst ook de nog meer projecten kunnen gaan financieren, waardoor SBNN Kenya zich verder zal ontwikkelen als een sterke, onafhankelijke lokale partner.